

CHA MẸ & TEEN

PHẠM PHÚC THỊNH
Trung tâm NHỊP CẦU HẠNH PHÚC

Happy Mother's Day
Created by www.wallkit.com | May 2013

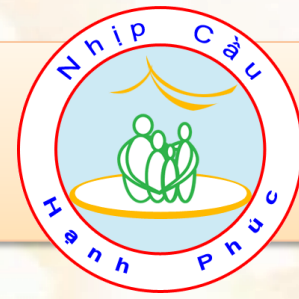

Phần 1

TEEN LÀ AI ?

TEEN LÀ AI ?

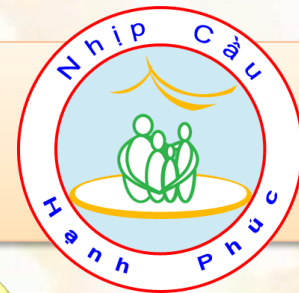
TEEN : theo từ điển

TEENAGER - Trẻ ở tuổi vị thành niên.

Vị thành niên là nhóm các em trong lứa tuổi 12 -18.

Đây là giai đoạn chuyển tiếp từ trẻ con thành người trưởng thành

TEEN LÀ AI ?

Người không hề nhớ việc dọn giường, nhưng chẳng bao giờ quên 1 số điện thoại

Người có thể nghe được bài hát Micheal Jackson vọng cách 3 nhà, nhưng không nghe tiếng mẹ gọi ở phòng bên

Có thể sử dụng chiếc Iphone hiện đại nhất không cần ai chỉ cách, nhưng lại không phân biệt được muối và mì chính.

Người không biết sợ là gì nên dám bắt tay làm tất cả

TEEN LÀ AI ?

NGƯỜI AM HIỂU VỀ 2 LOẠI
NHẠC TO VÀ RẤT TO.

Người đủ năng lượng để đạp xe 5 km tới nhà bạn, nhưng thường "rất mệt" không thể phơi quần áo được.

Người thích sống khác người, không ai giống mình. Khác với thể hệ của ba má nhưng lại rất sợ mình khác người khác.

Người luôn tưởng rằng bố mẹ mình chưa từng là 1 teen nên không hiểu gì về mình cả.

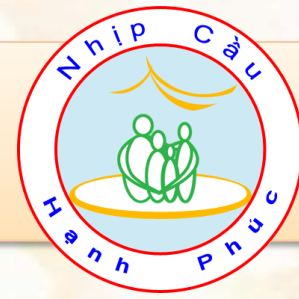

Phần 2

ĐẶC ĐIỂM TÂM SINH LÝ TEEN

THAY ĐỔI SINH LÝ Ở NAM

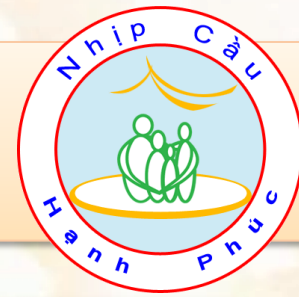

Các em bước vào tuổi dậy thì bao gồm những dấu hiệu :

- ✓ Thân hình cao lên nhanh chóng,
- ✓ Thanh quản mở rộng, vỡ tiếng.
- ✓ Phát triển của các cơ bắp ở ngực, vai, đùi. Tinh hoàn phát triển sinh ra tinh trùng và tiết ra nội tiết tố nam là testosterone; kéo theo sự dài và to lên của dương vật.
- ✓ Em trai bắt đầu có hình dáng đặc trưng của nam giới. Giai đoạn dậy thì ở con trai được đánh dấu bằng sự xuất tinh. (mộng tinh hoặc giấc mơ “ướt”).

THAY ĐỔI SINH LÝ Ở NỮ

Các em bước vào tuổi dậy thì bao gồm những dấu hiệu :

- ✓ Bắt đầu có dáng thiếu nữ, những đường cong đặc trưng nữ giới bắt đầu phát triển. Xương hông to ra.
- ✓ Buồng trứng phát triển, hàng tháng có một trứng rụng và tiết ra nội tiết tố nữ là estrogen và progesterone. Xuất hiện kinh nguyệt lần đầu.
- ✓ Tuyến vú và lông mu phát triển.
- ✓ Tử cung lớn và dày hơn.

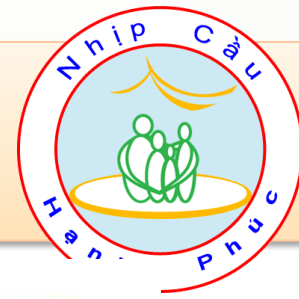
ĐẶC ĐIỂM CHUNG CẢ 2 GIỚI

funmunch.com

- ✓ Bắt đầu lớn nhanh (nhỏ giò) xuất hiện những nét đặc trưng giới tính.
- ✓ Đôi lúc vụng về (ngoài ý muốn) trong hành động, hay làm hỏng các việc đòi hỏi sự tỉ mỉ.
- ✓ Có thể bị những rối loạn về nội tiết tố biểu hiện : xuất hiện mụn, ra mồ hôi nhiều, có lúc ăn nhiều nhưng cũng có lúc chán ăn.
- ✓ Cơ thể có nhu cầu nhiều về ăn, ngủ.

ĐẶC ĐIỂM TÂM LÝ

- Các em muốn được đối xử như người lớn, muốn thoát ra khỏi sự “ràng buộc” của cha mẹ.
- Muốn được độc lập trong suy nghĩ và hành động.
- Muốn thử sức mình và khám phá những cái mới để tự khẳng định mình.

- Các em có ý thức về cơ thể và giới của mình.
- Quá trình hưng phấn mạnh hơn quá trình ức chế → dễ có những hành động bộc phát
- **TEEN CẦN NGƯỜI LỚN QUAN TÂM, ĐÁP ỨNG CÁC NHU CẦU CỦA TEEN.**

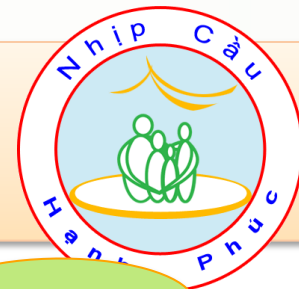
KHỦNG HOẢNG TUỔI TEEN

- Xung động cao, những thay đổi lớn về mọi mặt
- Xúc cảm mạnh, khó kiềm chế, rất đa dạng.
- Dễ phản ứng với sự đánh giá thiếu công bằng của người lớn
- Hành vi thất thường,...

NGUY CƠ ĐỐI VỚI TEEN

Chạy theo hình thức bẻ ngoài.

Lôi kéo vào các hoạt động không lành mạnh : Emotion; Games Online hentai; đánh nhau ....

Thói quen sống vị kỷ, không quan tâm đến người khác.

Xa rời các hoạt động tâm linh

Xung đột với bố mẹ.
Mất niềm tin vào thế giới người lớn.

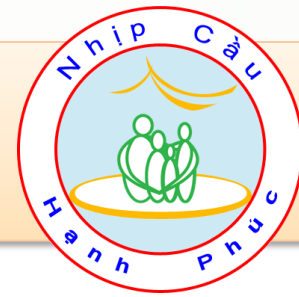
Nguy cơ xâm hại tình dục

Phần 3

NHƯ CẦU CỦA TEEN ?

NHU CẦU CỦA TEEN

Sự đảm bảo
từ người lớn

Một mái nhà

ăn vặt

Thời trang

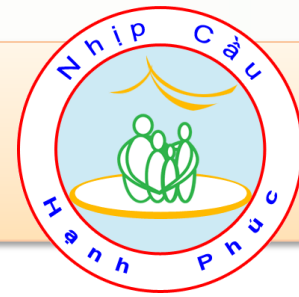
Quần áo đẹp

©1997 Jeff Buchino

tiền tiêu

NHU CẦU CỦA TEEN

Hitech

Sự quan tâm của
bố mẹ

Sự thương yêu

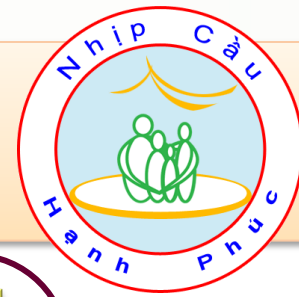

Ước mơ

Đọc sách

NHU CẦU CỦA TEEN

NHU CẦU CẤP CAO

Nhu cầu thể hiện bản thân
vượt lên chính mình.

Nhu cầu được đánh giá, được nể trọng

Nhu cầu về xã hội (được thừa nhận,
được yêu thương, được thấu hiểu)

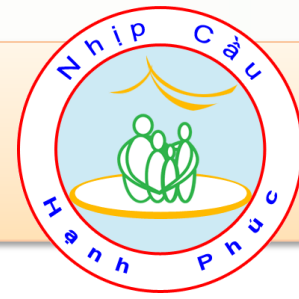
NHU CẦU CẤP THẤP

Nhu cầu về an toàn – an ninh

Nhu cầu cơ bản – tồn tại

Khi không được thỏa mãn nhu cầu bậc cao thì teen sẽ quay về với nhu cầu bậc thấp để lấp những nhu cầu cơ bản nhất không được thỏa mãn.

TEEN & CHA MẸ

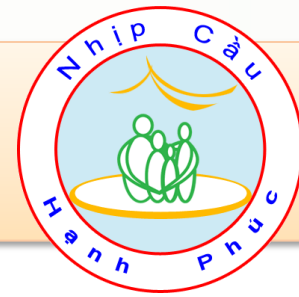

Năm điều bọn trẻ mong muốn từ cha mẹ nhất là:

1. Tự do và khoảng không gian để khẳng định bản thân
2. Được tin tưởng
3. Được yêu thương và chấp nhận
4. Được công nhận
5. Độc lập, không bị phụ thuộc

TEEN & BẢN THÂN

Teen thật sự mong muốn cho bản thân.

1. Trở thành người thành công
2. Đạt thành tích cao trong học tập
3. Được yêu thích và nổi tiếng
4. Có mối quan hệ tốt với cha mẹ

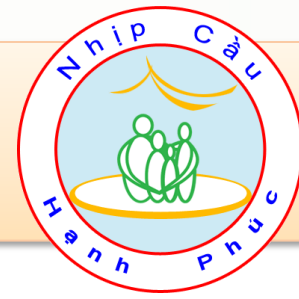

Phần 4

THỬ NHÌN LẠI BỐ MẸ CỦA TEEN

BẠN THUỘC DẠNG NÀO

Bạn có khi nào nói như sau không?

Con làm như mẹ
là Osin của con
không bằng ?

Bố mẹ có phải là cái
máy in tiền đâu con !

Con tưởng bố không
biết chuyện gì à ?!

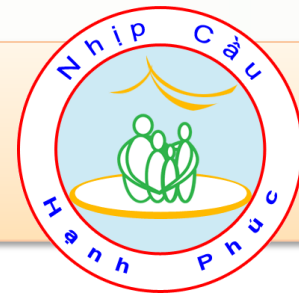
Trúng mà
đòi khôn
hơn vịt !!!

Con coi cái nhà này là
nhà hay là quán vậy ?

Con sao vậy ? Đầu con
không có gì ở trong à ?

“Mày có còn coi
chúng tao là bố mẹ
không đấy ?”

BẠN THUỘC DẠNG NÀO

BẠC CHA MẸ TIÊU CỰC

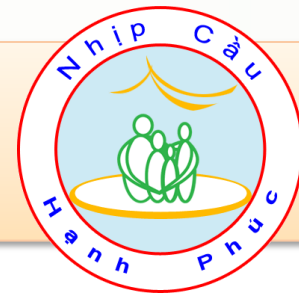
Dạy dỗ con bằng những biện pháp “tiêu cực”, phương châm của họ là “cha mẹ nói cái gì cũng đúng” và vì thế mà... thất bại. Luôn thấy con mình thua kém và ép con phải «bằng chị bằng em»

HẬU QUẢ

- Con cảm giác buồn tủi và chán nản.
- Con cái mất tự tin → chấp nhận “số phận” của mình’
- Thích tụ tập cùng bạn bè và xa lánh gia đình càng nhiều càng tốt.

BẠN THUỘC DẠNG NÀO

BẠC MẸ CHA THÍCH SỰ HOÀN HẢO

Họ hy vọng con cái sẽ thực hiện được ước mơ và hoài bão của chính họ. Họ không cho phép con cái đi chơi với bạn bè đồng trang lứa vì sợ bị ảnh hưởng xấu từ “lũ bạn bè tầm thường” và không có thời gian học tập.

HẬU QUẢ

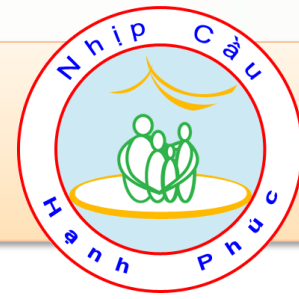
- Con cái chịu sức ép lớn vì phải đạt kết quả tốt.
- Con cái khép kín → không dám nói thật những lo lắng và suy nghĩ của bản thân.

Con bị cảm giác cô đơn, lạc lõng, khó khăn trong giao tiếp với bạn bè.

Mất dần khả năng hòa nhập với xã hội và khắc sâu cảm giác lạc loài cô đơn giữa mọi người.

BẠN THUỘC DẠNG NÀO

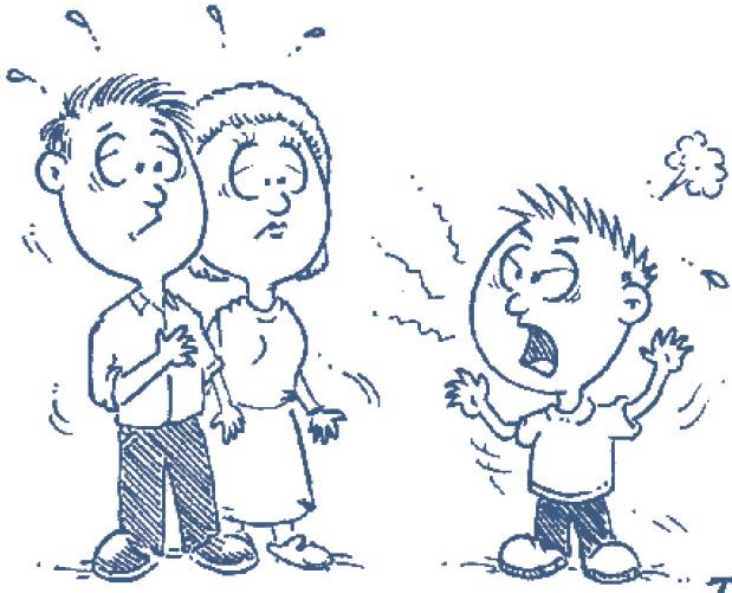

BẬC PHỤ MẪU NUÔNG CHIỀU CON HẾT MỰC

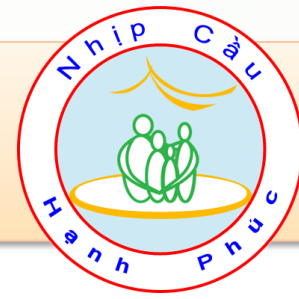
- Cha mẹ bao giờ cũng cố hết sức để đáp ứng mọi thứ con đòi vĩnh.
- Không nổi la rầy con dù con sai trái
- Sẵn sàng bao che các lỗi lầm của con

HẬU QUẢ

- Con cái ỷ lại mọi thứ vào cha mẹ..
- Con cái trở thành vị kỳ, chỉ biết bản thân.
- Con cái bị mọi người xa lánh.
- Dễ làm cho con trở nên hư hỏng vì quá được chiều chuộng

BẠN THUỘC DẠNG NÀO

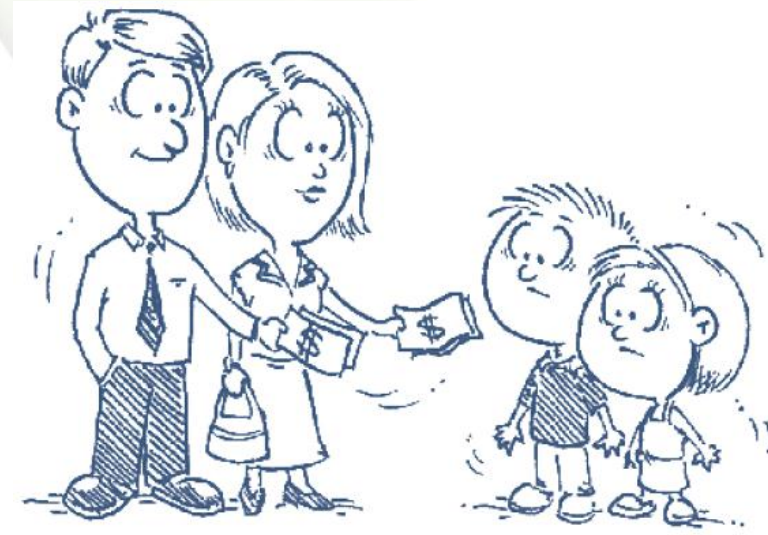

BẬC SINH THÀNH THEO CHỦ NGHĨA VẬT CHẤT

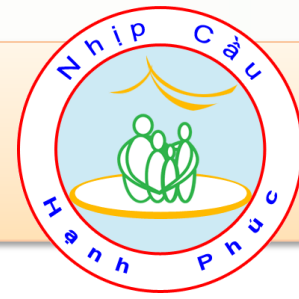
- ❑ Ít có thời gian rảnh rỗi dành cho con cái. Ít trò chuyện cùng con cái
- ❑ Không tiếc tiền đổ ra cho con cái. Quần áo của chúng phải là hàng hiệu, máy tính, điện thoại, xe đời mới.
- ❑ Họ tin rằng tiền có thể mua được “sự giáo dục tốt nhất”

HẬU QUẢ

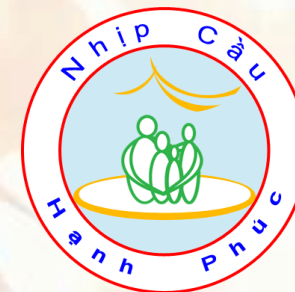
- ❑ Con cái hình thành những mối quan tâm riêng và chủ yếu dành thời gian cho bạn bè
- ❑ Con cái đủ vật chất nhưng bị thiếu về mặt tinh thần.
- ❑ Dần hình thành một khoảng cách giữa bố mẹ và con cái.

CẦN CHÚ Ý

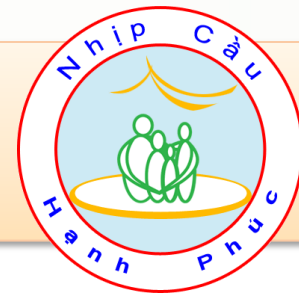
- ❑ Không có sự rạch ròi giữa các dạng cha mẹ.
- ❑ Trong thực tế, đa số bậc phụ huynh dạy con theo kiểu kết hợp một vài phương pháp với nhau.
- ❑ Tất cả những ông bố bà mẹ trên đời dù dạy con theo cách nào thì cũng xuất phát từ tình thương con và mong muốn những điều tốt nhất cho con
- ❑ Rất có thể phương pháp dạy con mà bạn áp dụng lại phản tác dụng, gây ra những hiểu lầm và nong rộng khoảng cách giữa cha mẹ và con cái.

Phần 5

TEEN & 10 NGUYÊN TẮC CƠ BẢN

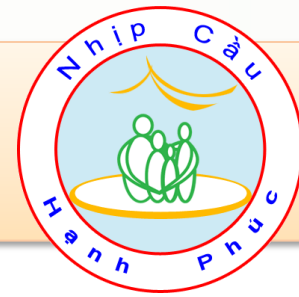
NÓI CHUYỆN CÙNG TEEN

Bạn có hiểu con mình thật sự không ? Hãy thử dịch các câu sau

1. pó t4y, chày oj?	1. “Pó t4y” = “bó tay”. “Chày oj” = “trời ơi”.
2. Xàm bơ”, “Xàm xí”	2. Xàm bơ; xàm xí : Tầm bậy, tầm bạ
3. “LOL”	3. LOL = Laugh Out Loud
4. “Là dà”, “i âu ây”	4. “Là dà” = “là như thế nào”. “I âu ây” = “đi đâu vậy”.
5. Gud9	5. “Gud9” = “Good night”.
6. CUL8	6. “CUL8” = “See you late”.
7. O4U	7. “O4Y” = “Only for you”.
8. Hok bit u	8. “Hok bit u” = “không biết bạn là ai”.

NGUYÊN TẮC 1

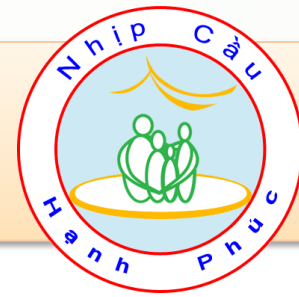

Lắng nghe tiếng nói trẻ thơ
khi nó còn nhỏ.

Nếu con của bạn nhận thấy khi nó nói chuyện, bạn sẵn lòng “bỏ hết mọi chuyện trên đời để lắng nghe nó” thì nó sẽ có thói quen bộc bạch dễ dàng.

NGUYÊN TẮC 2

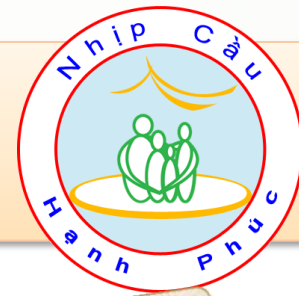

Cần phải luôn sẵn sàng
nghe con nói,

Thường teen muốn
nói cái gì đó khi bạn
đi làm về, dù bạn hết
sức mệt mỏi, nhưng
bạn hãy cố gắng nghe
con nói chuyện.

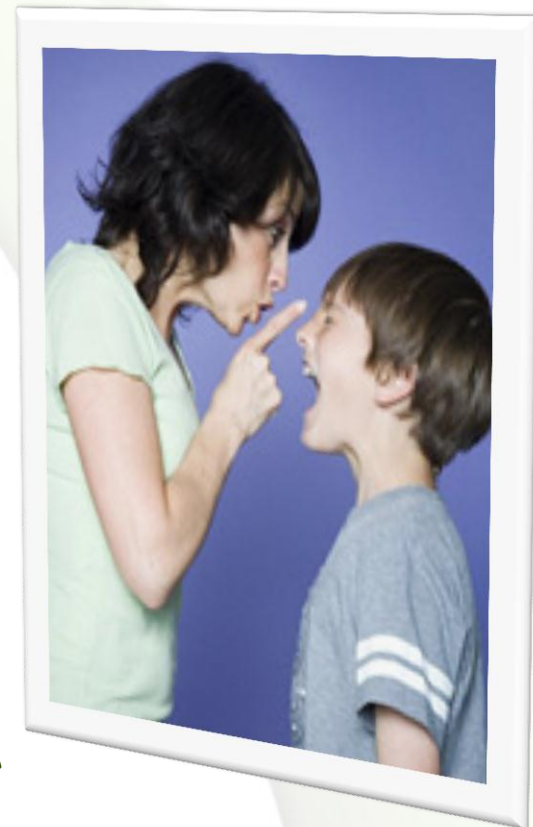

NGUYÊN TẮC 3

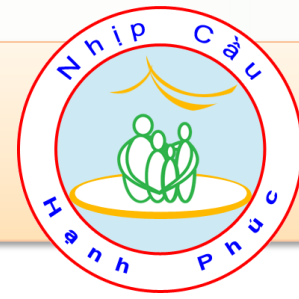

Đừng kết án hay kết luận và đánh giá này nọ

Teen sẽ có phản ứng tự vệ nếu nó cảm thấy cha mẹ đang đánh giá hay kết luận về mình, và **“khi đó mọi giao thông sẽ bị tắt nghẽn ngay”**.

NGUYÊN TẮC 4

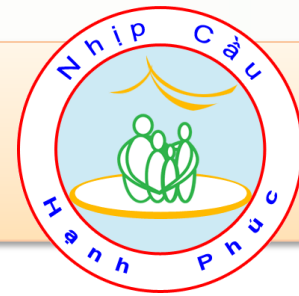

Đừng tìm cách ngắt ngang khi teen đang trải lòng.

Bạn cần phải để teen nói đủ thứ, cho dù ngay chính lúc đó bạn không muốn nghe nó nói vì tâm trí đang tập trung vào chuyện khác

NGUYÊN TẮC 5

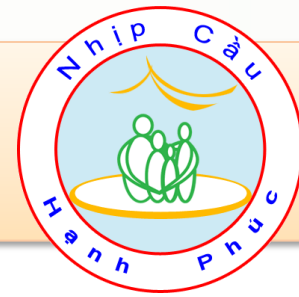
Đặt câu hỏi gợi ý để teen có thể bộc lộ lòng mình một cách rõ ràng và chính xác

Đặt các câu hỏi như

- Làm sao ?
- Như thế nào ?
- Con thấy sự việc ra sao ?
- V.v....

NGUYÊN TẮC 6

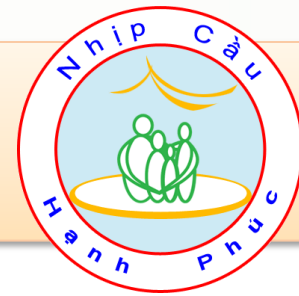

Đừng bao giờ tỏ ra bị xúc động thái quá,
luôn cố gắng trầm tĩnh

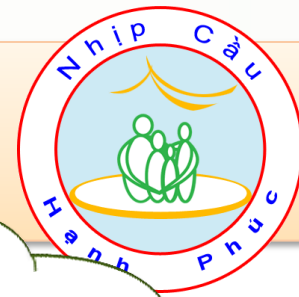
Nếu bạn cần phải nói chuyện gì có vẻ nghiêm trọng với con, nên suy nghĩ đến điều đó trước khi nói, trẻ con dễ bị ảnh hưởng bởi thái độ của cha mẹ.

NGUYÊN TẮC 7

Nếu con bạn kể ra chuyện gì hết sức “shocking”, đừng biểu lộ cảm xúc ra mặt. Vì nếu con bạn thấy bạn đang bị “shocked”, có thể nó sẽ ngưng lại không nói tiếp.

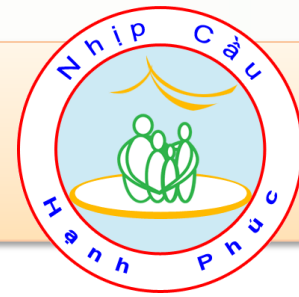
NGUYÊN TẮC 8

Nên tạo cơ hội cho teen cùng làm chung một việc gì đó, hoặc cùng đi dạo, cùng shopping. Đó là cơ hội để teen dễ dàng nói chuyện với bạn nhiều hơn..

NGUYÊN TẮC 9

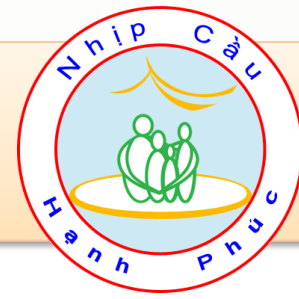

Thỉnh thoảng nên rủ con đi ăn ở một nhà hàng lạ và nên gợi ý con gọi một món mới. Các kinh nghiệm này sẽ giúp con rất vui và “liền thoảng”. Lúc đó bạn sẽ thấy bạn có thể nói chuyện về bất cứ đề tài nào với con cái

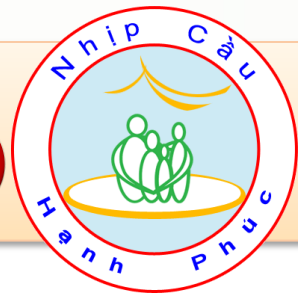
Hãy rủ con đi ăn ở một nhà hàng lạ và gợi ý con gọi một món mới. Các kinh nghiệm này sẽ giúp con rất vui và “liền thoảng”. Lúc đó bạn sẽ thấy bạn có thể nói chuyện về bất cứ đề tài nào với con cái

NGUYÊN TẮC 10

Nên ăn cơm tối gia đình chung với nhau. Các khảo sát cho thấy trẻ thành niên nào hay ăn cơm tối chung với gia đình từ 2 lần đến 5 lần mỗi tuần sẽ ít hút xách, nhậu nhẹt hay dính vào ma túy hơn so với trẻ ăn tối một mình. Chúng học giỏi hơn và ít có vấn nạn về tâm lý sau này hơn

VỚI GIA ĐÌNH KITÔ GIÁO

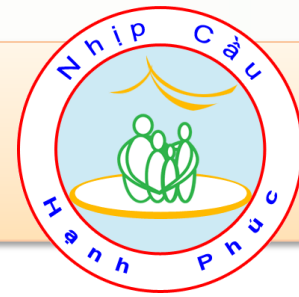
Nên có giờ đọc kinh tối hoặc cầu nguyện cùng nhau, giờ kinh tối giúp mọi người ngồi gần nhau, cảm nhận cùng một niềm tin và thấu hiểu lẫn nhau.

Phần 6

ĐÀNH RIÊNG CHO GIA ĐÌNH CÔNG GIÁO

MỘT MẪU HÌNH CHA MẸ

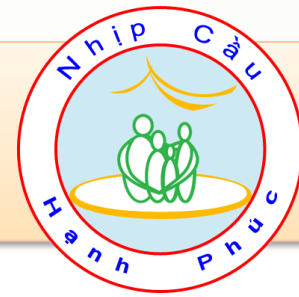

THÁNH GIUSE VÀ MẸ MARIA :
MỘT MẪU HÌNH TUYỆT VỜI CHO
CÁCH CƯ XỬ GIỮA BỐ MẸ VÀ
TEEN

Câu chuyện điển hình :
Gia đình Nazareth và biến cố lạc nhau ở Jerusalem

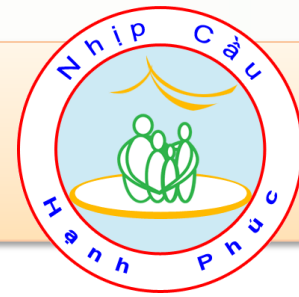

MỘT MẪU HÌNH CHA MẸ

- ✓ Trẻ Giêsu lúc ấy đã được 12 tuổi :
bắt đầu tuổi teen
- ✓ Trẻ Giêsu đã tự ý ở lại Giêrusalem sau khi xong buổi lễ : Hành động thoát ly sự kiểm soát của bố mẹ
- ✓ Hành động của Giêsu đã tạo ra một sự khó xử cho cha mẹ : Thử đặt mình vào tình huống này → phản ứng thế nào ?

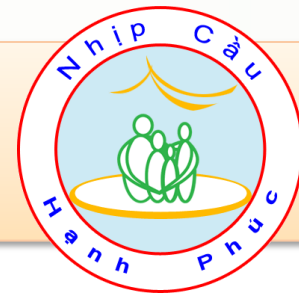
MỘT MẪU HÌNH CHA MẸ

- ✓ khi tìm được con, thì mẹ ngài chỉ nói một câu hết sức nhỏ nhẹ : **Ứng xử bình tĩnh để tìm nguyên nhân**
- ✓ Dường như Giêsu đã không nhận ra sự vất vả và đau khổ của cha mẹ : **Sự vô tâm của teen trước nỗi lo của cha mẹ**
- ✓ Giêsu nói một câu mà với quan niệm của người đời thường là “hỗn”, cái hỗn của một em ở tuổi mới lớn

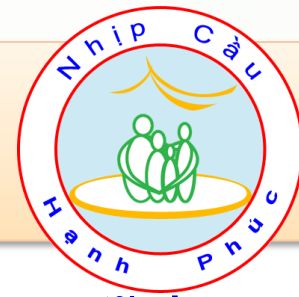

MỘT MẪU HÌNH CHA MẸ

- ✓ Một câu nói khiến cả cha lẫn mẹ đều bị bất ngờ và không hiểu nổi.
- ✓ Nhưng rồi trẻ Giêsu cũng trở lại Narareth, và hơn thế nữa, đã vâng lời cha mẹ, để rồi lớn lên trong khôn ngoan và ân sủng trước mặt Thiên Chúa và con người

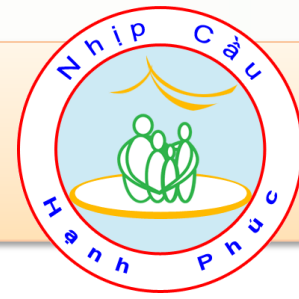
MỘT MẪU HÌNH CHA MẸ

- Trong suốt biến cố Giuse không hề có một động tĩnh, ngay một lời nói dù ngắn gọn nào.
- Phần đông, nhất là con trai, ít muốn nghe cha mẹ nói nhiều; ngược lại, muốn nhìn thấy cha mẹ, đặc biệt, cha mình làm nhiều.
- ❑ Giuse và Maria đã để lại cho phụ huynh một bài học tâm lý rất quý báu, đó là cả hai đều nói ít và làm nhiều

Thánh Giuse hiểu được ứng dụng của tâm lý về giá trị của lời nói. *Lời nói người cha mạnh bằng 5 lần giá trị lời nói của người mẹ. chỉ nói khi cần phải nói.*

MỘT MẪU HÌNH CHA MẸ

Maria và Giuse đều tỏ ra rất bình tĩnh và biết tự kìm hãm

Khi hỏi con, Maria đã hỏi một câu hỏi “mở ngõ”, một câu hỏi “muốn nghe sự thật”; không hề kết án trẻ Giêsu

Mẹ suy nghĩ gì? Không phải suy nghĩ như chúng ta suy nghĩ để la mắng, nhưng là một sự bình tĩnh tìm hiểu và lắng nghe.

Ở đây chúng ta thấy Giuse yên lặng, và sự yên lặng này có nghĩa là “Mẹ con nói đúng”

MỘT MẪU HÌNH CHA MẸ

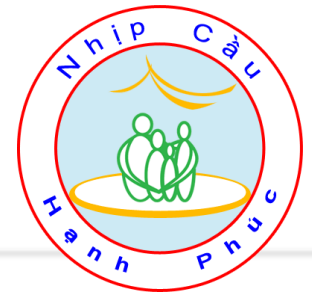

BIẾN CỐ JERUSALEM

- Ai có lỗi trong việc lạc mất con? Thiết tưởng cả hai. Giuse và Maria đều có lỗi trong việc này
- Maria, Giuse, cả hai phải hối hả trở lại Giêrusalem tìm con
- tạo nên một Giêsu biết vâng lời, trưởng thành trong sự khôn ngoan

TRONG ĐỜI SỐNG

- Trong đời sống gia đình, và trong việc giáo dục con cái cả hai đều có trách nhiệm đồng đều, và phải có bổn phận đối với nhau và đối với con cái
- Cha & mẹ phải cộng tác để giáo dục, sửa sai con cái một khi có lỗi, tuyệt nhiên, không đổ lỗi cho nhau và bỏ bê trách nhiệm giáo dục
- Ứng xử mẫu mực của bố mẹ mang đến hiệu quả rất lớn trong giáo dục con cái.

Cảm ơn sự quan tâm
lắng nghe của quý vị

PHẠM PHÚC THỊNH
Trung tâm NHỊP CẦU HẠNH PHÚC